Επενδύσεις και εξαγορές σχεδιάζει η Eurolife

Ο διευθύνων σύμβουλος της ασφαλιστικής, κ. Αλέξανδρος Σαρρηγεωργίου, μιλάει στην «Κ» για τα σχέδια του ομίλου

Συνέντευξη στην **ΕΥΓΕΝΙΑ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Επενδύσεις και εξαγορές στην ελληνική ασφαλιστική αγορά σχεδιάζει η Eurolife ERB, η οποία, αξιοποιώντας την εμπειρία του καναδικού ομίλου Fairfax, ισχυροποιεί τη θέση της επενδύοντας στην ανάπτυξη της ευρείας. Στη συνέντευξή του στην «Κ», ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της Eurolife ERB κ. Αλέξανδρος Σαρρηγεωργίου αναλύει τα σχέδια του ομίλου και υπογραμμίζει ότι «το να παραμένει κανείς ανασφάλιστος, ειδικά σε δύσκολους καιρούς όπως αυτοί που διανύουμε, είναι επικίνδυνο».

– Δύο χρόνια μετά την εξαγορά της Eurolife από τον καναδικό όμιλο Fairfax, πώς αποτιμάται για την ασφαλιστική αγορά η είσοδος ενός ξένου επενδυτή;

– Βασική προϋπόθεση πριν από κάθε αποτίμηση είναι ότι η Ελλάδα παραμένει σταθερά στον πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ενωσης και του ευρώ. Μέσα στα χρόνια της κρίσης, οι ασφάλειες ήταν ένας από τους ελάχιστους τομείς της ελληνικής οικονομίας που προσέλκυσε σημαντικές επενδύσεις. Η μεγαλύτερη άλλωστε άμεση ξένη επένδυση το 2016 στην Ελλάδα ήταν η εξαγορά του 80% της Eurolife ERB από τον καναδικό όμιλο Fairfax, έναντι 360 εκατ. ευρώ. Η Fairfax, ως μακροπρόθεσμος στρατηγικός επενδυτής στον κλάδο των ασφαλειών, ήρθε για να μείνει, να φέρει τεχνογνωσία και να επενδύσει στη χώρα μας. Πληροί δηλαδή το κριτήριο της ποιότητας, που είναι απαραίτητο ώστε οι επενδύσεις αυτές να συνεισφέρουν στην ανάπτυξη. Για την ελληνική ασφαλιστική αγορά όταν ένας επενδυτικός όμιλος παγκόσμιου βεληνεκούς, που τα τελευταία τρία χρόνια έχει επενδύσει σε ασφάλειες, όπως στην αγορά των Lloyds στη Μ. Βρετανία (BRIT) και στις ΗΠΑ (Allied World), επιλέγει την εξαγορά ενός ασφαλιστικού ομίλου όπως η Eurolife ERB, αυτό αποτελεί έμπρακτη απόδειξη εμπιστοσύνης. Τα αποτελέσματα του 2016 και του 2017 (106 και 81 εκατ. ευρώ κέρδη, αντίστοιχα) είναι η απάντηση σε αυτή την εμπιστοσύνη.

> **Η Fairfax, μακροπρόθεσμος στρατηγικός επενδυτής στον κλάδο των ασφαλειών, ήρθε για να μείνει...**

> **Βλέπουμε πολύ ισχυρή ζήτηση στις ασφαλίσεις υγείας, ακολουθούμενες από αποταμιευτικά προγράμματα σύνταξης.**

Οι συνολικές επενδύσεις μας σε έργα υποδομής ανήλθαν σε 2 εκατ. ευρώ, λέει ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της Eurolife ERB.

– Ποια είναι τα οφέλη για τον όμιλο της Eurolife;

– Οταν ο επενδυτής είναι σοβαρός, με μακροπρόθεσμο ορίζοντα και εξειδικευμένος, τα καλά αποτελέσματα μεταφράζονται σε περαιτέρω επενδύσεις. Είτε αυτές είναι εξαγορές στον ασφαλιστικό χώρο, αν προκύψει η κατάλληλη ευκαιρία, είτε προσλήψεις και ανάπτυξη για την ίδια την εταιρεία – η Eurolife ERB, για παράδειγμα, προσέθεσε μόνο πέρυσι 40 επιπλέον άτομα στο διοικητικό της προσωπικό. Οι συνολικές επενδύσεις μας σε έργα υποδομής ανήλθαν σε 2 εκατ. ευρώ (ετήσια αύξηση 103%) και οι επενδύσεις συνεχίζονται και φέτος έτσι ώστε, αξιόπιστα, η Eurolife ERB να προσθέτει αξία στη σχέση της με τον πελάτη. Είναι και αυτό ένα παράδειγμα του πώς οι επενδύσεις στην Ελλάδα, στη συγκεκριμένη περίπτωση της Fairfax, του κύριου μετόχου μας, έχουν πολλαπλασιαστική επίδραση στην ελληνική οικονομία. Είναι σημαντικό ότι ένα μεγάλο μέρος των επενδύσεων που κάνουμε στην τεχνολογία είναι σε συνεργασία με ελληνικές εξειδικευμένες εταιρείες, ενώ εξίσου σημαντικό είναι ότι ο καταναλωτής, εν προκειμένω ο πελάτης της Eurolife ERB, αποκτά πλέον πρόσβαση σε ανταγωνιστικές ασφάλειες νέας τεχνολογίας από έναν αξιόπιστο ασφαλιστικό όμιλο. Ολα αυτά, λοιπόν, είναι ο ενάρετος κύκλος που πρέπει να αναζητούμε ως χώρα.

– Πώς επηρεάζει τη σχέση του πελάτη με την ασφαλιστική του εταιρεία η τεχνολογία;

– Διανύουμε μια εποχή, κατά την οποία τα αυτοκίνητα κινούνται χωρίς οδηγό, η χρήση του χαρτιού φθίνει και οι αισθητήρες κάθε είδους μάς δίνουν τόσο αξιόπιστες μετρήσεις που στο παρελθόν ήταν εφικτές μόνο μέσω νοσοκομειακών εξετάσεων. Ταυτόχρονα, όμως, ζούμε σε μια εποχή που οι αυτοματισμοί και η online πρόσβαση αποδεικνύουν την ίδια την αξία της ανθρώπινης επαφής και της εξυπηρέτησης. Εδώ ακριβώς είναι που η Eurolife ERB μετασχηματίζεται, με συγκεκριμένες επενδύσεις, σε μια εταιρεία τεχνολογίας που εξειδικεύεται στις ασφάλειες. Ενα παράδειγμα εδώ είναι τα wearables, τα νέα προϊόντα ασφάλισης υγείας, τα οποία επιτρέπουν την παροχή εξειδικευμένων ή ακόμα και οικονομικότερων καλύψεων, για τον ασφαλισμένο που γυμνάζεται και καταγράφει τις σχετικές μετρήσεις. Ενα άλλο παράδειγμα είναι το antifraud software που ανιχνεύει και βοηθά στην εξάλειψη περιπτώσεων ασφαλιστικής απάτης με μεθόδους analytics, μειώνοντας στατιστικά το κόστος της ασφάλισης για όλους, αλλά και το νέας τεχνολογίας portal της Eurolife ERB για τους πάνω από 1.000 συνεργάτες μας, που τους επιτρέπει μέσα σε λίγα λεπτά να κάνουν μια έκδοση συμβολαίου που παλαιότερα θα χρειαζόταν πολύ περισσότερο χρόνο. Έτσι οι πελάτες μας έχουν και την επαγγελματική εξυπηρέτηση του ασφαλιστή, αλλά και την ταχύτητα που επιτρέπουν οι νέες τεχνολογίες.

– Ποια είναι η στρατηγική σας για τα επόμενα χρόνια και σε ποιους τομείς θα δώσετε έμφαση;

– Κατ' αρχάς ο στόχος, η αποστολή μας, είναι να συνεισφέρουμε ουσιαστικά ώστε ο μέσος Ελληνας να αντιληφθεί την έννοια και την αξία της ασφάλισης και να τη βάλει στη ζωή και την καθημερινότητά του, στον προσωπικό, στον οικογενειακό, στον επαγγελματικό και στον επιχειρηματικό προγραμματισμό του. Για να επιτευχθεί αυτό εστιάζουμε στρατηγικά στην κάλυψη κάθε ανάγκης: σύνταξη, υγεία, περιουσία, ζωή και αστική ευθύνη. Ετσι είμαστε σε θέση να αγγίξουμε κάθε πολίτη, με την αμεσότητα μάλιστα που μας δίνουν οι νέες τεχνολογίες και με απλότητα, διαφάνεια, συνέπεια. Θεωρώ ότι πρέπει να θυμόμαστε ότι το να παραμένει κανείς ανασφάλιστος, ειδικά σε δύσκολους καιρούς όπως αυτοί που διανύουμε, είναι επικίνδυνο. Για να το πω απλά, όποιος έχει την οικονομική άνεση μπορεί να αυτασφαλιστεί, για τους οικονομικά όμως αδύναμους, αυτό είναι μεγάλο ρίσκο. Βλέπουμε πολύ ισχυρή ζήτηση στις ασφαλίσεις υγείας, ακολουθούμενες από αποταμιευτικά προγράμματα σύνταξης. Είμαστε όμως συνολικά ανασφάλιστοι και ειδικά στα περιουσιακά μας στοιχεία. Από την οικογένεια όμως, μέχρι τη μικρή ή μεγάλη επιχείρηση, η σχέση με την ασφαλιστική μας εταιρεία είναι η βάση πάνω στην οποία στηρίζεται η ανάπτυξη.

420.000 πελάτες

– Το 2017 ήταν μια ικανοποιητική χρονιά για την Eurolife, με μετρήσιμα οφέλη για τον μέτοχο. Πώς μεταφράζονται αυτά για τον ασφαλισμένο;

– Πράγματι, το 2017 ήταν μια ιδιαίτερα ικανοποιητική χρονιά. Τα ασφάλιστρα ανήλθαν σε 483 εκατ., η λειτουργική κερδοφορία σε 64 εκατ. και η καθαρή αξία ομίλου Eurolife ERB στα 651 εκατ., αυξημένη 62%. Ακόμη πιο σημαντικό για εμάς ήταν ότι οι πελάτες μας στην Ελλάδα ανήλθαν σε 420.000, ενώ στη Ρουμανία ξεπέρασαν τις 120.000. Αποζημιώσεις και εξαγορές έφτασαν τα 237 εκατ. στην Ελλάδα και το επίπεδο των αποδόσεων στα προϊόντα δημιουργίας κεφαλαίου διαμορφώθηκε στο 3,6%, ενσωματώνοντας υψηλές διαχρονικές εγγυήσεις και υπεραποδόσεις για τους πελάτες μας. Με δεδομένο ότι το ασφαλιστικό προϊόν συνίσταται σε μια υπόσχεση και μια ανάληψη ευθύνης απέναντι στον πελάτη, η επιτυχία πρέπει να βασίζεται σε ένα σύστημα αξιών όπως η συνέπεια, η ακεραιότητα, η αξιοπιστία, αλλά και το επιχειρηματικό πνεύμα και πιστεύω ότι τα μεγέθη του 2017 ενσωματώνουν αυτές τις αξίες.

Το δύσκολο στοίχημα των τραπεζιτών για την κερδοφορία μετά το stress test

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ**

Μπορεί τα αποτελέσματα του stress test να αποτύπωσαν την ισχυρή κεφαλαιακή επάρκεια των τραπεζών, η οποία αντέχει και σε ενδεχόμενους νέους κλυδωνισμούς, ωστόσο η εικόνα του κλάδου απέχει πολύ από το να χαρακτηριστεί θετική.

Με τις χορηγήσεις νέων δανείων –ειδικά στα νοικοκυριά– να παραμένουν αρνητικές, με τις τραπεζικές εργασίες γενικότερα να είναι στάσιμες και το δυσθεώρητο απόθεμα των μη εξυπηρετούμενων δανείων να απορροφά σχεδόν το σύνολο των εσόδων, οι τράπεζες παραμένουν σε φαύλο κύκλο. Η εικόνα αυτή αποτυπώθηκε στα αποτελέσματα του πρώτου τριμήνου, που χαρακτηρίστηκε από αναιμική κερδοφορία και συρρίκνωση των επιτοκιακών εσόδων (η βασικότερη πηγή εσόδων μιας τράπεζας).

Και μπορεί το 2017 να θεωρείται έτος επιστροφής της οικονομίας σε ανάπτυξη και να έχει περάσει πολύς χρόνος από το ταραχώδες 2015, ωστόσο, όπως αποτυπώνεται στην Επισκόπηση του Ελληνικού Χρηματοπιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος, το μόνο που πέτυχαν οι τράπεζες ήταν ο περιορισμός των ζημιών. Το 2017 οι ζημίες μετά φόρων και διακοπτόμενων δραστηριοτήτων ανήλθαν στα 476 εκατ. ευρώ, έναντι 2,6 δισ. ευρώ το 2016! Και αυτά ύστερα από μια καταστροφική περίοδο με ζημίες δεκάδων δισεκατομμυρίων ευρώ.

Πέραν της χαμηλής πτήσης των τραπεζικών εργασιών, που είναι παράλληλη με την πορεία της οικονομίας, η κερδοφορία των τραπεζών επιβαρύνεται από τις μεγάλες προβλέψεις που διενεργούν για την αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Το 2017 οι τράπεζες σχημάτισαν προβλέψεις ύψους 4,7 δισ. ευρώ, αυξημένες κατά 26,4% και αντιστοιχούν στο 2,8% του συνολικού χαρτοφυλακίου δανείων έναντι 2,1% το 2016, ενώ την εφετινή χρονιά εκτιμάται ότι θα ξεπεράσει το 1,6%. Η συρρίκνωση των εγχώριων τραπεζών δεν έχει προηγούμενο, τουλάχιστον σε περίοδο ειρήνης. Από το τέλος του 2009 μέχρι σήμερα το ενεργητικό του κλάδου από το επίπεδο των 491 δισ. ευρώ έχει συρρικνωθεί στα 301 δισ. ευρώ (-39%), ενώ τα δάνεια προς τον ιδιωτικό τομέα μειώθηκαν κατά 70 δισ. ευρώ και σήμερα διαμορφώνονται στο επίπεδο των 184 δισ. ευρώ (-28%) εκ των οποίων τα μισά δεν αποπληρώνονται. Σε ένα περιβάλλον έντονης αβεβαιότητας και με μια οικονομία που κατέρρεε συμπαρασύροντας και το τραπεζικό σύστημα, η μόνη διέξοδος για τις τράπεζες ήταν να κόψουν με το τσεκούρι τις δαπάνες. Στο διάστημα 2009 - 2017 το δίκτυο καταστημάτων των τραπεζών μειώθηκε κατά 1.900 σημεία ή -47%, ενώ οι τραπεζικοί υπάλληλοι σήμερα είναι κατά 24.000 λιγότεροι σε σχέση με τα προ κρίσεως επίπεδα (-37%). Πρόσθετη πίεση στις τράπεζες προκαλεί και η θεαματική ανάπτυξη των χρηματοπιστωτικών τεχνολογιών, που από τη μια ασκεί πίεση στις τράπεζες να προχωρήσουν σε μεγάλες σχετικές επενδύσεις και από την άλλη τις αφήνει ευάλωτες έναντι του κινδύνου κάποια στιγμή οι γίγαντες της τεχνολογίας (Apple, Facebook, Google κ.ά.) να εμπλακούν στην παροχή τραπεζικών υπηρεσιών.

Στελέχη τραπεζών σημειώνουν ότι η επιστροφή στην κερδοφορία αποτελεί κρίσιμο στοιχείο για την επάνοδο του κλάδου στην κανονικότητα, ωστόσο για να γίνει αυτό απαιτούνται ισχυροί ρυθμοί ανάπτυξης. Μόνον έτσι οι τράπεζες θα μπορέσουν να εισέλθουν σε έναν ενάρετο κύκλο, όπου η βελτίωση της οικονομίας θα δημιουργήσει ρευστότητα, η οποία θα διοχετευθεί μέσω δανεισμού σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά παράγοντας νέα έσοδα για τις τράπεζες, έτσι ώστε να μπορέσουν να επιταχύνουν τις δράσεις μείωσης των κόκκινων δανείων και να είναι κερδοφόρες.

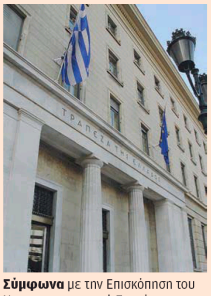

Σύμφωνα με την Επισκόπηση του Χρηματοπιστωτικού Συστήματος της ΤτΕ, το μόνο που πέτυχαν οι τράπεζες ήταν ο περιορισμός των ζημιών.

> **Οι χορηγήσεις νέων δανείων είναι αρνητικές, ενώ το απόθεμα των κόκκινων δανείων παραμένει δυσθεώρητο.**

Οι τράπεζες έχουν αγοράσει το 50% των ακινήτων που έβγαλαν σε πλειστηριασμό

Γκάζι στους πλειστηριασμούς ακινήτων πατούν οι τράπεζες, έχοντας ήδη προγραμματίσει πάνω από 11.000 ρευστοποιήσεις ακινήτων έως τα τέλη του 2018. Η απειλή της επιβολής αναγκαστικών μέτρων δείχνει να αποδίδει, καθώς παράλληλα με την εκρηκτική άνοδο των πλειστηριασμών, με γεωμετρική άνοδο αυξάνονται και οι διακανονισμοί ή οι ρυθμίσεις στις οποίες προχωρούν οι οφειλέτες. Την τάση αυτή φαίνεται ότι ενισχύει η αποφασιστικότητα που δείχνουν οι τράπεζες, οι οποίες μέχρι σήμερα έχουν αγοράσει τα μισά περίπου από τα ακίνητα που έχουν βγει στο σφυρί, δίνοντας το μήνυμα ότι οι πλειστηριασμοί θα αποτελέσουν βασικό εργαλείο για τη μείωση των κόκκινων δανείων.

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιεύει η «Κ», από το σύνολο των 2.270 ακινήτων που βγήκαν σε πλειστηριασμό από τις αρχές Νοεμβρίου, όταν δηλαδή ενεργοποιήθηκε η ηλεκτρονική πλατφόρμα eauction, οι τράπεζες απέκτησαν τα 1.112 ακίνητα, δηλαδή το 50% αυτών που βγήκαν στο σφυρί. Βασικός στόχος της πολιτικής των τραπεζών να αγοράζουν οι ίδιες τα ακίνητα που βγάζουν στο σφυρί είναι να πείσουν ότι το μέτρο των πλειστηριασμών θα εφαρμοστεί με αυστηρότητα στους μεγαλοοφειλέτες και δεν είναι άσφαιρα πυρά στην όλη επιχείρηση εντοπισμού των στρατηγικών κακοπληρωτών. Με βάση τα στοιχεία των τραπεζών, τα ακίνητα που εκπλειστηριάζονται, ακόμη και στις περιπτώσεις που αφορούν διαμερίσματα ή αγροτεμάχια, συνδέονται με μεγάλες οφειλές και δεν αφορούν περιπτώσεις ευπαθών κοινωνικών ομάδων. Τα στοιχεία των συμβολαιογράφων δείχνουν επίσης ότι οι περιπτώσεις ακινήτων που αφορούσαν πρώτη κατοικία ματαιώθηκαν ύστερα από δικαστική απόφαση και δεν έφτασαν στο τελικό στάδιο του πλειστηριασμού, κάτι που δεν αποκλείει το ενδεχόμενο αστοχίας.

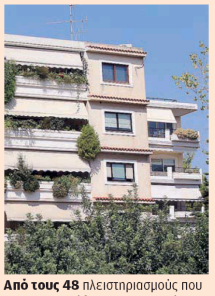

Από τους 48 πλειστηριασμούς που πραγματοποιήθηκαν τον Ιανουάριο, φθάσαμε στους 936 τον Μάρτιο και τους 1.029 τον Απρίλιο.

> **Από το σύνολο των 2.270 ακινήτων προς εκποίηση, μόλις για τα 195 υπήρξαν τρίτοι αγοραστές.**

Την πρακτική της αγοράς από τις τράπεζες ενός σημαντικού αριθμού ακινήτων ευνοεί και το χαμηλό επενδυτικό ενδιαφέρον που υπάρχει στην αγορά, καθώς, σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιεύει η «Κ», από το σύνολο των 2.270 ακινήτων που έχουν βγει προς εκποίηση, μόλις για τα 195 υπήρξαν τρίτοι αγοραστές. Αντιθέτως, για ένα σημαντικό αριθμό, που φθάνει τα 963 ακίνητα, δεν υπήρξε κανένα ενδιαφέρον, δηλαδή δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά. Το γεγονός ωστόσο ότι, από τους πλειστηριασμούς που είχαν προγραμματιστεί, οι 607 ματαιώθηκαν δείχνει ότι σημαντικό ποσοστό οφειλετών, που υπολογίζεται περίπου στο 20%, πειθαναγκάζεται και δείχνει διάθεση συνεννόησης με την τράπεζα, λίγο πριν από την ημερομηνία της αναγκαστικής εκποίησης.

Ο ρυθμός ένταξης νέων πλειστηριασμών στην ηλεκτρονική πλατφόρμα καθιστά απόλυτα εφικτή τη δέσμευση που έχουν αναλάβει οι τράπεζες για τη διενέργεια 18.000 πλειστηριασμών εντός του 2018, καθώς ήδη και πριν από την εκπνοή του πρώτου εξαμήνου οι προγραμματισμένοι πλειστηριασμοί φθάνουν τους 11.050. Να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με την έκθεση συμμόρφωσης στο πλαίσιο της τρίτης αξιολόγησης, οι πλειστηριασμοί ακινήτων θα φτάσουν τους 40.000 από το 2019 και μετά, ενώ ο προγραμματισμός για φέτος προβλέπει τον πλειστηριασμό 10.000 ακινήτων, στόχος που αναμένεται να ξεπεραστεί. Την τάση αυτή επιβεβαιώνουν τα στοιχεία των τελευταίων μηνών που δείχνουν γεωμετρική άνοδο, μήνα με τον μήνα. Είναι χαρακτηριστικό ότι, από τους 48 πλειστηριασμούς που πραγματοποιήθηκαν τον Ιανουάριο, ο αριθμός τους τον Φεβρουάριο εκτινάχθηκε στους 229 και στη συνέχεια πενταπλασιάστηκε, φθάνοντας τους 936 τον Μάρτιο και τους 1029 τον Απρίλιο

ΕΥΓΕΝΙΑ ΤΖΩΡΤΖΗ